

**สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**
**ADMINISTRATOR'S COMPETENCY AND TEACHER'S PERFORMANCE IN THE SCHOOLS
UNDER SAMUTSONGKHRAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

นภารัตน์ หอเจริญ¹
มัทนา วัฒนอมศักดิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 63 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของสเปนเซอร์และสเปนเซอร์ (Spencer and Spencer) และการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู จากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) administrator's competency in the schools under Samutsongkhrum Primary Educational Service Area Office, 2) teacher's performance in the schools under Samutsongkhrum Primary Educational Service Area Office, and 3) the relationship between administrator's competency and teacher's performance in the schools under Samutsongkhrum Primary Educational Service Area Office. The sample of this study were 63 schools under Samutsongkhrum Primary Educational Service Area Office. The two respondents from each school were a school director or a deputy director and a teacher, with the total of 126. The research instrument was a questionnaire concerning administrator's competency based on the theory of Spencer and Spencer and teacher's performance according to Professional Standards for Teachers based on the Regulations of the Teachers Council of Thailand on Professional Standards B.E. 2556 (2013). The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings were as follows :

1. Administrator's competency in the schools under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office, collectively and individually, was found at a high level.
2. Teacher's performance in the schools under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office, collectively and individually, was found at a high level.
3. The relationship between administrator's competency and teacher's performance in the schools under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office was found at .01 level of statistical significance.

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 และ มาตรา 49 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องได้รับการประเมิน ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545 : 27) และในหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณเป็นจำนวนมาก เพื่อยกระดับการศึกษาให้ดีขึ้น จากผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งปรากฏในรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (o-net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 จะเห็นว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่มีแนวโน้มที่ลดลงเกือบทุกกลุ่มสาระ ยกเว้นกลุ่มสาระคณิตศาสตร์และสุขศึกษา พลศึกษาเท่านั้นที่เพิ่มขึ้นแต่อัตราการเพิ่มขึ้นของคะแนน ซึ่งจากผลของคะแนนถือว่าน่าเป็นห่วงเนื่องจากเปอร์เซ็นต์การลดลงจะมีมากกว่าเปอร์เซ็นต์ที่เพิ่มขึ้น นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2555 เปรียบเทียบ 2556 สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาควรที่จะต้องเร่งรัดหาวิธีการในการแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งปัญหานี้ที่น่าจะเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษานั้นเอง การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ประกอบกับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ เมื่อพิจารณาในด้านการปฏิบัติงานของครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จาก

รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา 2556 ของสถานศึกษา พบว่า ในมาตรฐานที่ 7 ด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น ยังมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุงถึงร้อยละ 3.65 และมีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ถึงร้อยละ 14.92 ซึ่งถือเป็นผลการประเมินที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนในมาตรฐานที่ 8 ด้านผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ถึงร้อยละ 3.20 ซึ่งถือว่า อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้เสนอแนวทางการแก้ไขเพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับปรุง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ควรวางระบบบริหารอย่างเป็นขั้นตอน โดยการจัดทำเป็นแผนผังโครงสร้างอย่างชัดเจน เลือกบุคคลให้เหมาะสมกับงานแต่ละฝ่าย เพื่อส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ในการวางแผนการปฏิบัติงานทุกครั้งผู้บริหารควรที่จะเน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนัก ความพยายามในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในสถานศึกษาผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สามารถให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาอย่างรอบด้าน มีการจัดวางระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน 2) ด้านครูผู้สอน ควรพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและมีเหตุผล พัฒนาสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนา

เป็นการศึกษาวิจัยในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ และนำผลการวิจัยมาปรับใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน บูรณาการการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่นหรือผนวกกับบริบทของภูมิปัญญาในท้องถิ่น(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2556)

จากข้อเสนอแนะที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งต้องหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามได้เสนอแนะไว้ ซึ่งในการแก้ปัญหานี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสร้างแรงจูงใจ คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ทศนคติและความรู้ที่รอบด้านเพื่อผู้บริหารสถานศึกษาสามารถที่จะแก้ปัญหาได้อย่างไม่ผิดพลาด และสามารถจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามอยู่ในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามอยู่ในระดับปานกลาง
3. สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามมีความสัมพันธ์กัน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร ข้อมูล สถิติ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผล

ที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย รับข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงให้สมบูรณ์และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานผลการวิจัยนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 73 แห่ง จำแนกเป็น สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง 31 แห่ง สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอบางคนที 18 แห่ง และสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภออัมพวา 24 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยเปิดตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และ 2) ครูผู้สอน 1 คน รวมทั้งสิ้น 126 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) ตามกรอบแนวคิดของสเปนเซอร์และสเปนเซอร์ (Spencer and Spencer) ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ดังนี้

1. แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการในการสร้างแรงจูงใจ แรงกระตุ้น ขวัญ กำลังใจ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ได้บังคับบัญชายอมรับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการสร้างแรงบันดาลใจและให้คำปรึกษาในการพัฒนาสถานศึกษา

2. คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะสภาพร่างกายที่แข็งแรง ตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีความมั่นคงทางอารมณ์สามารถรับมือกับความเครียดและปัญหาต่าง ๆ ได้ รวมถึงมีความกระตือรือร้น และการตัดสินใจ การมอบหมายภาระงาน ได้อย่างเหมาะสม

3. มโนทัศน์ในตน หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารที่เหมาะสมในการสร้างค่านิยม เจตคติ ทักษะที่ดีในการพัฒนาสถานศึกษาและให้ความสำคัญกับผู้ได้บังคับบัญชา และเสนอความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นรับทราบได้อย่างชัดเจน

4. ความรู้ หมายถึง การนำข้อมูลข่าวสาร ข้อคิดเห็น ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ความรู้ ประสบการณ์ นวัตกรรม รวมถึงปรัชญาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา

5. ทักษะ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา เชี่ยวชาญด้านการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาภายในสถานศึกษา และการสื่อสาร รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่นเพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู จากข้อบังคับคุรุสภาที่ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 12 ตัวแปร ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2. ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

3. ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

4. ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน

5. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

6. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

7. ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

8. ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

9. ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

10. ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

11. ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

12. ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบแนวคิดของสเปนเซอร์และสเปนเซอร์ (Spencer and Spencer)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู จากข้อบังคับคุรุสภาที่ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นอัตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรม มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 5 คน (content validity) ด้วยเทคนิค IOC (index of item-objective congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 แห่ง แห่งละ 2 ฉบับ รวม 30 ฉบับ นำมาคำนวณค่าเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า α - coefficient=.975

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้วิจัยกันด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. ในการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สถิติที่ใช้คือ มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1970) มีรายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหาร/การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหาร/การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหาร/การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหาร/การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่าสมรรถนะของผู้บริหาร/การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน 63 แห่ง จำนวน 126 ฉบับ ได้รับคืนครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามโดยภาพรวม

(n=63)

ที่	สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	แรงจูงใจ (X_1)	4.27	0.61	มาก
2	คุณลักษณะ (X_2)	4.35	0.52	มาก
3	มโนทัศน์ในตน (X_3)	4.42	0.57	มาก
4	ความรู้ (X_4)	4.30	0.56	มาก
5	ทักษะ (X_5)	4.21	0.62	มาก
รวม (X_{tot})		4.31	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านมโนทัศน์ในตนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$, $SD=0.57$) รองลงมา

คือ ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X}=4.35$, $SD=0.52$) ด้านความรู้ ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.56$) ด้านแรงจูงใจ ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.61$) และด้านทักษะมีค่ามัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.52-0.62 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น สอดคล้องกัน

ตารางที่ 2 การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม
(n=63)

ที่	การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (Y_1)	3.93	0.63	มาก
2	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2)	4.35	0.53	มาก
3	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ (Y_3)	4.23	0.51	มาก
4	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน (Y_4)	4.05	0.63	มาก
5	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5)	3.93	0.62	มาก
6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6)	4.21	0.49	มาก
7	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7)	4.06	0.57	มาก
8	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	4.46	0.47	มาก
9	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9)	4.39	0.48	มาก
10	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y_{10})	4.35	0.51	มาก
11	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	4.11	0.55	มาก
12	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})	4.15	0.50	มาก
รวม (Y_{tot})		4.19	0.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.47) รองลงมา คือ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นใน

สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.48) ตามลำดับ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.47-0.63 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 3 สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสงคราม

(n=63)

	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	Y_8	Y_9	Y_{10}	Y_{11}	Y_{12}	Y_{tot}
X_1	.472**	.555**	.460**	.396**	.281**	.399**	.307**	.513**	.442**	.438**	.432**	.515**	.530**
X_2	.517**	.535**	.488**	.450**	.285**	.464**	.327**	.513**	.496**	.466**	.458**	.526**	.563**
X_3	.483**	.538**	.483**	.358**	.270**	.437**	.360**	.505**	.532**	.510**	.425**	.471**	.545**
X_4	.639**	.544**	.576**	.464**	.429**	.495**	.501**	.548**	.591**	.628**	.581**	.581**	.673**
X_5	.627**	.647**	.613**	.554**	.445**	.574**	.499**	.493**	.539**	.560**	.539**	.611**	.687**
X_{tot}	.603**	.622**	.577**	.490**	.378**	.522**	.440**	.565**	.571**	.572**	.536**	.596**	.660**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .660$) เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญระหว่างสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) ในแต่ละด้าน พบว่า ภาพรวมของสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = .622$) ส่วนภาพรวมของสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($r = .378$) ส่วนภาพรวมของการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) กับสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) ในแต่ละด้าน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) กับสมรรถนะของผู้บริหารด้านทักษะ (X_5) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = .687$) ส่วนภาพรวมของการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) กับสมรรถนะของผู้บริหารด้านแรงจูงใจ (X_1) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($r = .530$)

สมรรถนะของผู้บริหารด้านทักษะ (X_5) กับการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = .647$) และสมรรถนะของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ในตน (X_3) มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มีค่าน้อยที่สุด ($r = .270$)

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่สอดคล้องกัน

การอภิปราย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีประเด็นสำคัญ ที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จึงอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง โดยสมรรถนะของผู้บริหารมนุษยสัมพันธ์ในตน มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีทัศนคติ ค่านิยม และเจตคติ ที่เหมาะสมในการพัฒนาสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชา และสามารถเสนอความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นรับทราบได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ พรพิศ อินทะสุระ พบว่า มโนทัศน์ในตนของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นภาพความสำเร็จสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นในบุคลากรเกิดแรงบันดาลใจอยากปฏิบัติงานสำหรับสมรรถนะของผู้บริหารด้านทักษะแม้จะมีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับมาก แต่ที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ใช้กระบวนการในการ

แก้ปัญหา การวางแผนกำหนดทิศทาง การสื่อสารแลกเปลี่ยน ความรู้กับบุคคลอื่นและการปรับปรุงพัฒนาภายในสถานศึกษา ไม่ทั่วถึง ซึ่งควรพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารด้านทักษะให้ เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมรรถนะของผู้บริหารด้านทักษะเป็นสิ่งที่ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถเห็นและสัมผัสได้จากการปฏิบัติ ในสถานศึกษา ทั้งในการวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ทาง กลยุทธ์ ซึ่งทักษะดังกล่าวจะแสดงออกถึงการจัดระบบความคิด เพื่อมองไปที่เป้าหมายในอนาคต สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ได้บังคับ บัญชาเกิดความเชื่อมั่นในตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำ สถานศึกษาไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ ธวัชวรรณ สุทธธรร ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ราชกุมารี คูบุญ ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร กับการดำเนินการประกันคุณภาพในโรงเรียน สังกัดองค์กร ปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 1 โดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุญาดา ศิริบุรพงศา ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารและ องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 6 โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อผู้บริหารสถานศึกษา มีสมรรถนะอย่างรอบด้าน ย่อมส่งผลให้การบริหารจัดการและ การพัฒนาสถานศึกษามีประสิทธิภาพ นอกจากนี้หน่วยงาน ดันสังกัด ซึ่งได้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม ได้มีการจัดประชุม สัมมนาอบรมแก่ผู้บริหาร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการนำความรู้ที่ได้รับไป ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่สถานศึกษาเป็นสำคัญ จึงทำให้ ผู้บริหารมีสมรรถนะและมีความพร้อมในการบริหารสถาน ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณลักษณะ ความรู้ แรงจูงใจและทักษะ จึงทำให้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง โดยด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่ามัชฌิม เลขคณิตมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะครูเป็นผู้อบรมสั่งสอนศิษย์

ครูควรที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้านตั้งแต่การสร้าง ระเบียบวินัย ความประพฤติ ทั้งทางกาย วาจา ใจ ที่แสดงถึง ความเคารพในกฎหมาย ระเบียบประเพณีของสังคม และความ ประพฤติที่สอดคล้องกับอุดมคติหรือความหวังของตนเอง โดยให้ยึดส่วนรวมสำคัญกว่าส่วนตัว มีความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบหรือคดโกง ผู้อื่นหรือส่วนรวม ให้ยึดถือหลักเหตุผล ระเบียบแบบแผน และกฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์ มีความขยัน ประหยัด และ ยึดมั่นในสัมมาอาชีพ ปฏิบัติกิจอันควรกระทำให้เกิดประโยชน์ แก่ตนและสังคม มีความสำนึกในหน้าที่ และการงานต่าง ๆ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ไม่เอา รัศเอาเปรียบสังคมและไม่ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่สังคม มีความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ในการทำหน้าที่การงาน มีความกระตือรือร้นในการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย มีความรักและเทิดทูน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีการสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการอยู่ ร่วมกันโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมให้มากที่สุด มีความเป็น ผู้มีพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ความมั่นคง และจิตใจ รู้จักบำรุงรักษากายและจิตใจให้สมบูรณ์ มีอารมณ์ แจ่มใสมีธรรมะอยู่ในจิตใจอย่างมั่นคง มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติเป็นที่พึง ไม่ไหว้วานหรือขอ ความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น มีความภาคภูมิใจและ การรู้จักทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และทรัพยากรของชาติ แสดงออกซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ มีความรักและ ห่วงแหนวัฒนธรรมของตนเองและทรัพยากรของชาติ มีความ เมตตาอารีกับคนทุกวัยที่กล้าหาญ รักสามัคคีแบ่งปันเกื้อกูลผู้อื่น เสียสละเวลา กำลังกายและกำลังทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัย อุบล สิ้นธุโร ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ ในระดับมาก คือการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีการ ปฏิบัติในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ไพรพรรณ คำดี ได้ ศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ครูในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีทัศนะต่อการปฏิบัติ งานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งโดยภาพ รวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับการปฏิบัติงานของ ครูในสถานศึกษา ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนา วิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ แม้จะมีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่

ในระดับมาก แต่อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูต้องมีการทำงานหลายอย่างนอกเหนือจากการสอน และจากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการพัฒนาครูผู้สอนและเรียนรู้สู่การปฏิรูปการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องมีวิธีการทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจบทเรียนอย่างแท้จริงไม่ใช่การท่องจำ ไม่ให้รู้สึกเบื่อหน่ายและสามารถเรียนอย่างมีความสุข มุ่งหวังให้ครูผู้สอนและผู้เรียนปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนใหม่ๆ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เน้นนโยบายปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาทุก ๆ 5 ปี เพื่อรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่าเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐาน ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาด้านปฏิบัติการทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีค่าสัมประสิทธิ์อันดับที่น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ขีดความสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ครูมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสภากำหนดอยู่ในระดับมาก โดยมีผลการปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อันดับที่น้อยที่สุด

3. จากผลการวิจัยที่ พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .660$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวก และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางที่ทำให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสมรรถนะที่รอบด้าน ดังนี้ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านแรงจูงใจ (X_1) ซึ่งมีกระบวนการในการสร้างแรงจูงใจ แรงกระตุ้น ขวัญกำลังใจ เพื่อโน้มน้าวให้ครูยอมรับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการสร้างแรงบันดาลใจและให้คำปรึกษาในการพัฒนาสถานศึกษา ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) มีประสิทธิภาพเพราะครูถือเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียน

การสอนและการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ถ้าครูปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถแล้ว ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ดีขึ้น ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณลักษณะ (X_2) โดยผู้บริหารที่ดีควรมีสภาพร่างกายที่แข็งแรงพร้อมที่จะพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ มีไหวพริบปฏิภาณสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถรับมือกับความกดดันและปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาได้ รวมถึงมีความกระตือรือร้น กล้าคิด การตัดสินใจ การมอบหมายภาระงาน ได้อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) เกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจ และเคารพในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดการเคารพบทบาทหน้าที่ของตน และส่งผลให้สถานศึกษาเป็นระเบียบแล้วพร้อมที่จะเกิดการพัฒนา ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ในตน (X_3) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารที่เหมาะสมในการสร้างค่านิยม เจตคติ ทักษะที่ดีในการพัฒนาสถานศึกษา และให้ความสำคัญกับครู และเสนอความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นรับทราบได้อย่างชัดเจน ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) เกิดบรรยากาศในการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข อันเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างเสมอภาค เพื่อสร้างความเข้าใจในการกำหนดเป้าประสงค์ไปใช้ในทิศทางเดียวกัน จึงส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน การแบ่งภาระงาน รวมถึงให้แต่ละบุคคลร่วมกันรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อสถานศึกษา ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้ (X_4) ความสามารถในการนำข้อมูลข่าวสาร ข้อคิดเห็น ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ความรู้ ประสบการณ์ นวัตกรรม รวมถึงปรัชญาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษามีการวางแผน ปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและเปิดรับข้อมูล ข่าวสาร ความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ส่งผลให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน สามารถผลิตสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านทักษะ (X_5) ควรมีกระบวนการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา

เชี่ยวชาญด้านการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาภายในสถานศึกษา และการสื่อสาร รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษา ยอมรับฟัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นได้ สามารถวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา พร้อมทั้งสามารถใช้ทักษะ กระบวนการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) ได้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายให้เต็มความสามารถเต็มศักยภาพ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เช่นเดียวกัน กล่าวคือ สมรรถนะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เมื่อผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ย่อมทำให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ถ้าสมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับมาก ถ้าสมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ดังนั้น สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ให้หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนการจัดอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับทักษะกระบวนการต่าง ๆ แก่ผู้บริหาร โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์มาแนะนำแนวทางในการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ
2. จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ ระหว่างผู้บริหารด้วยกัน และผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน โดยเปิดรับความคิดเห็นและสนทนาร่วมกัน เพื่อพัฒนาและแก้ไขจุดบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นต่อไป
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรม สัมมนาและประชุมทางวิชาการอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองและนำมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ ความต้องการ ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยครูจัดกิจกรรมด้วยความตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นหลัก เมื่อพบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสามารถนำปัญหานั้นมาศึกษาเป็นงานวิจัย และสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีที่ต่างกัน
3. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ธวัชรธรรม สุทธาธาร. “สมรรถนะของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์. “การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย, 2552.
- ไพวรรณ คำดี. “การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- ราชกุมารี คูเบย์. “สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 1.” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 2, 2 (มกราคม-มิถุนายน 2555): 188-194.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2556. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2556.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. หลักการทั่วไปในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- สุญาดา ศิริบุรพงศา. “สมรรถนะของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ

- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา
ที่ 6.” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร 1, 2 (มกราคม-มิถุนายน 2554): 147-160.
- อุบล สิ้นธุโร. “การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูใน
โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองจังหวัดปทุมธานี ผลการ
ศึกษาพบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต, 2554
- Best, John W. **Research in Education**, Englewood Cliffs.
New Jersey: Prentice Hall Inc., 1970.
- Krejcie, Robert V., and Daryle W. Morgan, “Determining
Sample Size for Research Activities.” **Educational
and Psychological Measurement** 30, 1970.
- Likert, Rensis. อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. **วิธีการวิจัยทาง
พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. ฉบับปรับปรุง
ใหม่ล่าสุด.
- Spencer Lyle M. and Signe M. Spencer. **Competency at Work
: Models For Superior Performance**. New York:
John Wiley & Sons, 1993. อ้างถึงในชวนพิศ สิทธิ
ธาดา. “รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

